

Uchwała Nr LXIII/437/24

Rady Gminy Kamienna Góra

z dnia 31 stycznia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar
Przemocy domowej na lata 2024-2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)

Rada Gminy Kamienna Góra uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXVIII/157/21 Rady Gminy Kamienna Góra z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kamienna Góra.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Piotr Pawlik

Załącznik do uchwały Nr LXIII/437/24
Rady Gminy Kamienna Góra
z dnia 31 stycznia 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024-2030**

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I Wstęp	3
ROZDZIAŁ II Uwarunkowania prawne.....	3
1. Podstawa prawna.....	3
2. Akty prawne.....	4
ROZDZIAŁ III Definicja przemocy domowej.....	4
1. Formy przemocy.....	6
ROZDZIAŁ IV Diagnoza problemu przemocy w Gminie Kamienna Góra.....	7
1. Dane z instytucji.....	7
2. Analiza ankiet.....	8
3. Zasoby instytucjonalne w obszarze pomocy rodzinie dotkniętej przemocą.....	8
4. Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Kamienna Góra świadczące pomoc w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.....	9
Rozdział V Cele i działania.....	10
1. Cel główny programu.....	10
2. Cele szczegółowe programu.....	10
3. Realizacja celów Programu.....	11
4. Prognozowane efekty programu.....	12
Rozdział VI Realizatorzy programów.....	12
Rozdział VII Źródła finansowania programu.....	13
Rozdział VIII Ewaluacja.....	13
Rozdział IX Postanowienia końcowe.....	13

Wstęp

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym osobowość, system wartości, poglądy czy styl życia. Rodzice i opiekunowie prawni winni stanowić wzór postępowania dla dzieci. Bardzo ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji tych podstawowych wartości, rodzina nie jest w stanie prawidłowo realizować swoich zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Dlatego osobom, które doznają przemocy w środowisku domowym, rodzinnym towarzyszy wielkie cierpienie fizyczne, psychiczne, emocjonalne, gdyż dotyka ono ich podstaw, na których opiera się ich funkcjonowanie i zaburza poczucie bezpieczeństwa.

Przemoc domowa stanowi poważny problem społeczny, który jest niezwykle trudny do zdiagnozowania, dlatego konieczne jest podjęcie odpowiednich działań, które będą precyzyjnie dobrane do potrzeb osób doświadczających przemocy domowej.

Przyczyny występowania przemocy są różne. Mogą one wynikać z osłabienia lub zaniku więzi emocjonalnych w domu rodzinnym, a także z frustracji, stresu, z zaburzeń psychicznych, z uzależnienia, jak również z ubóstwa. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że osobę doświadczającą przemocy domowej i osobę sprawującą przemoc domową łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne.

Przemoc domowa może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej.

Rozdział 1. **Uwarunkowania prawne**

1. Podstawa prawna

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kamienna Góra na lata 2024-2030 został opracowany zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej – z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje w zasadniczej części od 22 czerwca 2023 r. W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 podanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. Akty prawne

W dokumencie uwzględniono podstawowe akty prawne, które współtworzą polski system przeciwdziałania przemocy domowej, czyli w szczególności:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 171),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023 poz. 901),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2023 poz. 165 ze zm.),
- Ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. 2023 poz. 172 ze zm.),
- Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. 2022 poz. 2230),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1138 ze zm.)
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375),
- Ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tj. Dz. U. 2022 poz. 1360 ze zm.)
- Ustawę z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.),

Niniejszy Program stanowi aktualizację, kontynuację i rozwinięcie poprzednio obowiązującego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021–2026.

Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową. Doskonalenie obecnego systemu przy jednoczesnym zapewnieniu stałej i odpowiednio dopasowanej oferty pomocy i wsparcia w zakresie podejmowanych działań interwencyjnych zarówno wobec osób doświadczających przemocy oraz osób sprawiających przemoc domową zastosowanie oddziaływań długoterminowych w rodzinie oraz doskonalenie opracowanych procedur i polityk dotyczących przemocy domowej powinno przyczynić się do jeszcze większej integracji systemu pomocowego na rzecz rodziny.

Rozdział 2. **Definicja przemocy domowej**

Zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Przemoc w rodzinie może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji rodziny. Bez wątplenia należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązuje nowa i rozbudowana w stosunku do poprzedniej definicja przemocy domowej, przez którą rozumie się: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

W myśl nowej definicji osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujący i gospodarujący oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni
 - wobec których jest stosowana przemoc domowa

Przez **osobę doznającą przemocy domowej** należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej. Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej. **Osoba stosująca przemoc domową** to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Zmiany w/w ustawy dotkną m.in. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych i kuratorów sądowych. Ponadto nowelizacja wprowadza zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych będą powoływane grupy diagnostyczno-pomocowe. Zmiany dotyczą również procedury „Niebieskie Karty”, która nie wymaga już zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.

Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) jest zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury NK napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań).

Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze NK przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

1. Formy przemocy

Przemoc fizyczna - polega na zastosowaniu oddziaływania fizycznego ingerującego w cudzą sferę cielesną, np. poprzez popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie, rzucanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni lub innych niebezpiecznych narzędzi, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, wyrzucanie z samochodu, gaszenie papierosa na osobie, nieudzielanie koniecznej pomocy.

Przemoc psychiczna - opiera się na oddziaływaniu w sferze emocji, np. poprzez wyśmiewanie wyglądu lub poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie bezprawnych gróźb (np. zabiję cię), szantażowanie zabójstwem, przekonywanie o swojej bezkarności.

Przemoc seksualna - definiowana jest zwykle, jako wymuszanie kontaktów o charakterze seksualnym wbrew woli danej osoby, a także kontynuowanie aktywności seksualnej bez jej zgody, gdy nie jest w pełni świadoma lub gdy obawia się odmówić.

Przemoc ekonomiczna - np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb członków rodziny.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: niedawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Cyberprzemoc – to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w internecie

Zjawisko przemocy domowej dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi problemami społecznymi, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem wzajemnie uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji, m. in: placówek opiekuńczo-wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, czy też organizacji pozarządowych. Każdy z wyżej wymienionych podmiotów ma do czynienia z różnym aspektem zjawiska przemocy. Działając osobno nie prowadzi to do zwiększenia jakości wsparcia społecznego w obszarze przemocy wewnątrzrodzinnej. W związku z powyższym konieczne jest zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań Programu, które przyczynią

się do stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Gminy Kamienna Góra ma charakter długofalowy, działania Programu obejmują lata 2024 – 2030. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

Rozdział 3. Diagnoza problemu przemocy w Gminie Kamienna Góra

Diagnozę problemu przemocy domowej sporządzono na podstawie informacji statystycznych otrzymanych od instytucji realizujących zadania w ramach systemu przeciwdziałania przemocy domowej, czyli:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze
- Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktu Konsultacyjnego

przy GKRPA

•ankiety, która miała za zadanie wskazanie poziomu wiedzy badanych mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej, instytucji wsparcia, reakcji na przemoc i satysfakcji z podejmowanych przez Gminę działań w tym zakresie.

1. Dane z instytucji

Na terenie Gminy Kamienna Góra przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami.

Przypadki przemocy zdarzają się często w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwaniu i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom. Oszacowanie zjawiska jest możliwe przede wszystkim dzięki procedurze Niebieskiej Karty.

Dane Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Kamiennej Górze przedstawiają się następująco:

Tabela 1 Zjawisko przemocy domowej wg danych wykazanych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kamiennej Górze

rok	Liczba kart	Przez kogo założona NK A					Przyczyny stosowania przemocy			Ofiary przemocy		
		KP P	PCPR	GOPS	Oświata	Służba zdrowia	alkohol	środki psychoaktywne	inne	kobiety	mężczyźni	dzieci
2021	54	51	-	3	-	-	30	6	18	44	5	9

202 2	34	31	1	1	1	-	19	4	11	25	0	20
202 3	27	24	-	3	-	-	14	5	8	19	6	6

W powyższej tabeli zaprezentowano liczbę założonych Niebieskich Kart oraz informację, przez które organy zostały one założone na przestrzeni lat 2021 – 2023. Wyraźnie widać, że w okresie pandemii ilość założonych kart jest wyższa w stosunku do późniejszego okresu.

Spośród wszystkich instytucji i podmiotów publicznych, uprawnionych do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, stale i zauważalnie największy udział odnotowuje w tym zakresie Policja.

Wśród ofiar przemocy najczęściej występują kobiety.

Głównym problemem współistniejącym razem z przemocą w rodzinie są skłonności do nadużywania alkoholu i środków psychoaktywnych. W związku z powyższym występuje wysoka korelacja pomiędzy uzależnieniem a zjawiskiem przemocy.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze w latach 2021 – 2023 wykazali szereg spraw dotyczących problemów alkoholowych związanych z przemocą w rodzinie.

Należy zaznaczyć jednak, że w większości przypadków postępowania prowadzone są przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

2. Analiza ankiet

Badanie za pomocą Ankiety (wzór ankiety w załączeniu) zostało przeprowadzone wśród mieszkańców Gminy Kamienna Góra. Wśród ankietowanych większość stanowiły kobiety, przeciętny wiek to 40 – 50 lat, głównie z wykształceniem wyższym, a kolejno zawodowym.

Zgodnie z wynikami zgromadzonych ankiet mieszkańcy Gminy w przeważającej większości zareagowaliby jawnie oraz zdecydowanie widząc przemoc w ich otoczeniu. Posiadają również wiedzę na temat instytucji pomocowych na terenie Gminy Kamienna Góra. Jak wynika z przeprowadzonego badania większość ankietowanych osób, w razie potrzeby zgłosiłoby się po pomoc do dzielnicowego, KPP oraz do GOPS.

Świadomość o ogólnym istnieniu przemocy w Gminie jest na wysokim poziomie. Wg w/w główną przyczyną stosowania przemocy jest alkohol, narkotyki. Zaś kolejne powody to „Zła Tradycja” przekazywana z pokolenia na pokolenie. Najczęściej stosowaną formą przemocy jest przemoc fizyczna, a zaraz za nią psychiczna, Ok 90% ankietowanych zaznaczyło, że głównymi sprawcami są mężczyźni.

Mieszkańcy wiedzą o istnieniu procedury Niebieskiej Karty, ale nie znają szczegółów. Są zainteresowani poszerzeniem wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział w wykładach, spotkaniach, warsztatach organizowanych bezpłatnie przez instytucje na terenie gminy:

W/w dane są spójne z informacjami z GOPS, ZI, GKRPA

3. Zasoby instytucjonalne w obszarze pomocy rodzinie dotkniętej przemocą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze	Diagnoza przemocy;
	Poradnictwo;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego;
	Prowadzenie Pracy Socjalnej;
	W ramach Punktu Wsparcia Rodziny udzielanie pomocy psychologa
	Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy, możliwych form pomocy w ramach instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy;
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Oświata	Diagnoza przemocy;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych;
	Udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
	Realizacja działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych;
	udzielenie podstawowej pomocy medycznej oraz umiejętne przeprowadzenie rozmowy umożliwiającej rozpoznanie przemocy i pokierowanie osoby krzywdzonej do miejsc, gdzie może uzyskać pomoc.
Policja	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy;
	Podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
	Podejmowanie działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy;
Ochrona Zdrowia	Prowadzenie pracy z osobami wskazanymi jako stosujące przemoc domową.
	Diagnoza przemocy;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Prowadzenie edukacji z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz wpływu stosowania przemocy na rozwój i stan zdrowia dziecka;
Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej oraz grupy diagnostyczno - pomocowe	wydanie zaświadczenia lekarskiego o doznanych obrażeniach i poinformowanie osoby krzywdzonej o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji.
	Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej;
	Odbywanie wspólnych wizyt monitorujących sytuację w miejscu zamieszkania rodziny z problemem przemocy przez osoby z różnych instytucji zaangażowanych w pomaganie a przede wszystkim pracownika socjalnego i dzielnicowego;
	Inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą ;
	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
	Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc;
	Podejmowanie i inicjowanie działań z zakresu profilaktyki i edukacji społecznej poprzez podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej;
	Podejmowanie i inicjowanie działań z zakresu poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży;
	Zrealizowanie diagnozy zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Kamienna Góra.
	Podejmowanie i inicjowanie działań zmierzających do uświadomienia obowiązków i kompetencji służby zdrowia i oświaty w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej
	Tworzenie i zwiększenie zakresu działań oraz dostępności do lokalnych telefonów informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą domową
	Zapewnienie schronienia dla osób doznających przemocy domowej.
	Rozpowszechnianie informacji na temat działań korekcyjno – edukacyjnych.
	Udział osób zajmujących się problemami przemocy w szkoleniach i warsztatach pogłębiających wiedzę z zakresu przemocy i udoskonalających umiejętności pracy z osobami uwikłanymi w przemoc.
	organizowanie wspólnych spotkań pracowników z różnych instytucji i organizacji w celu poznawania wzajemnych kompetencji, usprawnienia systemu przepływu informacji, wymiany doświadczeń i doskonaleniu współpracy. Podnoszenie poziomu współpracy między instytucjonalnej.

4. Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Kamienna Góra świadczące pomoc w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

1	Komenda Powiatowa Policji w Kamiennej Górze	ul. Lubawska 6 58-400 Kamienna Góra	47 873 62 00	kpp@kamienna-gora.wr.policja.gov.pl
2	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze	Al. Wojska Polskiego 10B	75 610 62 54	gops@gminakg.pl
	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej	58-400 Kamienna Góra	75 610 62 58	
			75 610 62 03	
3	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Eskulap"	ul. Broniewskiego 18, 58-400 Kamienna Góra	075 645 58 00	Eskulapspzoo@o2.pl
4	Powiatowe Centrum Zdrowia Spółka z o.o. Szpital Powiatowy w Kamiennej Górze	ul. Boh. Getta 10, 58-400 Kamienna Góra	75 744 90 00	spzoz-kg@wp.pl
5	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze	ul. Sienkiewicza 6a, 58-400 Kamienna Góra	75 645 02 32	pomoc@pcprkg.pl
6	Prokuratura Rejonowa w Kamiennej Górze	Al. Wojska Polskiego 1, 58-400 Kamienna Góra	75 644 84 21	kamienna@prokuratura.jgora.pl
7	Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze	Al. Wojska Polskiego 36, 58-400 Kamienna Góra	75 671 24 01	adm@kamiennagora.sr.gov.pl
8	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kamiennej Górze	Al. Wojska Polskiego 36, 58-400 Kamienna Góra	75 671 24 70 71,72,73	zkss@kamienna-gora.sr.gov.pl
9	CEDR Dzienny oddział terapii uzależnień, Oddział dzienny psychiatryczny w Kamiennej Górze	ul. Kościuszki 6 58-400 Kamienna Góra	75 742 37 57	kamiennagora@czarnybor.rubikon.pl
10	Poradnia Zdrowia Psychicznego	Al. Wojska Polskiego 3-5, 58-400 Kamienna Góra	75 615 15 90	
11	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Wałbrzychu	ul. Ogrodowa 2a, 58-306 Wałbrzych	74 840 82 96	SOW@SOW.walbrzych.pl
12	Ośrodek Zdrowia: - Krzeszów - Leszczyniec	ul. Św. Jana Nepomucena 8 Leszczyniec 131	75 742 33 83 75 742 44 14	

Rozdział 4. Cele i działania

1. Cel główny programu:

Na podstawie lokalnej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Kamienna Góra wraz z wskazaniem zasobów instytucjonalnych zdefiniowano cel główny i cele szczegółowe wraz z kierunkami działań. Warto podkreślić, że cele są spójne z obowiązującym od stycznia 2024 roku Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030.

Cel główny:

Aktywne przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez interdyscyplinarne i systemowe działania profilaktyczne, edukacyjne oraz stworzenie profesjonalnego wsparcia dla osób dotkniętych i zagrożonych przemocą

2. Cele szczegółowe programu:

Cel 1. Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2. Zapewnienie kompleksowej pomocy i ochrony członkom rodzin będącymi ofiarami bądź zagrożonymi przemocą.

Cel 3. Zwiększanie kompetencji zawodowych i skuteczności pracowników służb instytucji i organizacji zajmujących się problematyką przemocy domowej.

Cel 4. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości wobec zjawiska przemocy domowej.

Cel 5. Wzrost wykorzystania narzędzi przyczyniających się do zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

3. Realizacja celów Programu

Cel 1 Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

- rozprowadzenie przystępnych informacji w formie ulotek dotyczących wsparcia dla ofiar przemocy domowej – przysługujących im praw;
- umieszczenie na stronie internetowej GOPS informacji na temat zjawiska przemocy domowej ze wskazaniem placówek świadczących pomoc w tym zakresie,
- rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji rodziców, młodzieży i dzieci.
- rozwój oddziaływań terapeutycznych ukierunkowanych na osoby dotknięte przemocą w rodzinie i osoby stosujące przemoc domową

Cel 2 Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin będącymi ofiarami bądź zagrożonymi przemocą domową.

Działania:

- udzielanie indywidualnej pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i rodzinnej;
- zapewnienie schronienia w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieciom krzywdzonym w wyniku przemocy domowej;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą zmuszonym do opuszczenia mieszkania miejsc w Ośrodku Wsparcia;
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej pozostającym w środowisku zamieszkania.

Cel 3 Zwiększanie kompetencji zawodowych i skuteczności pracowników służb instytucji i organizacji zajmujących się problematyką przemocy domowej.

Działania:

- systematyczna edukacja i podnoszenie kompetencji służb stykających się z problematyką przemocy domową;
- podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą;
- wypracowanie procedur aktywnej i stałej współpracy placówek oświatowych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i innych;
- aktywność, współdziałanie i wymiana informacji między służbami;
- organizowanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników służb, instytucji i organizacji w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej

Cel 4 Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości wobec zjawiska przemocy domowej.

Działania:

- organizowanie oraz współuczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach społecznych oraz przedsięwzięciach edukacji społecznej, uwrażliwiających i podnoszących świadomość społeczną na temat zjawiska przemocy domowej promujących wartości rodzinne, relacje oparte na konstruktywnych formach rozwiązywania konfliktów i metodach wychowawczych wykluczające używanie przemocy,
- upowszechnianie informacji o naturze problemu przemocy domowej, jej atrybutach, formach, czynnikach ryzyka, możliwościach ochrony i przeciwdziałania przemocy domowej oraz możliwościach uzyskania pomocy na terenie gminy oraz podmiotach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- badanie postaw społecznych mieszkańców gminy wobec zjawiska przemocy domowej.

Cel 5. Wzrost wykorzystania narzędzi przyczyniających się do zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Działania:

- Poszerzenie wachlarza działań skierowanych do osób stosujących przemoc domową
- Interweniowanie i reagowanie służb w przypadku występowania przemocy domowej
- Kierowanie i monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz w programach psychologiczno – terapeutycznych
- Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutycznych

4. Prognozowane efekty programu

- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej
- Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy .
- Podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy domowej
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy.
- Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej.
- Wzrost wykorzystania narzędzi przyczyniających się do zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

**Rozdział 5.
Realizatorzy programu**

Za realizację poszczególnych zadań odpowiedzialne są instytucje i podmioty wchodzące w skład gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, które podpisały porozumienia o współpracy w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej dla gminy Kamienna Góra:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)
4. Komenda Powiatowa Policji w Kamiennej Górze
5. Szkoła Podstawowa w Szarocinie im. Zesłańców Sybiru
6. Szkoła Podstawowa w Pisarzowicach
7. Szkoła Podstawowa w Ptaszkowie
8. Szkoła Podstawowa w Krzeszowie
9. Powiatowe Centrum Edukacji w Kamiennej Górze

10. NZOZ w Leszczyńcu
11. Stowarzyszenie Optymistów Krzeszowskich
12. Prokuratura Rejonowa w Kamiennej Górze
13. Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze

Rozdział 6. Źródła finansowania programu

Źródło finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla gminy Kamienna Góra na lata 2024-2030 stanowią będą środki pochodzące z budżetu gminy, dotacje celowe oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

Rozdział 7. Ewaluacja

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kamienna Góra realizowany będzie w okresie od 2024 r. do 2030 r. W 2030 r. planowana jest ewaluacja podjętych działań. Celem ewaluacji będzie zbadanie efektów realizacji Programu pod kątem następujących kryteriów:

- 1) użyteczności – stopień przydatności Programu dla odbiorców,
- 2) skuteczności – stopień osiągnięcia zaplanowanych celów.

Celem ewaluacji będzie uzyskanie informacji na temat skuteczności Programu i ewentualnych potrzeb związanych z usprawnieniem czy też modyfikacją kierunków działań.

Rozdział 8. Postanowienia końcowe

1. Koordynację programu powierza się przewodniczącemu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kamiennej Górze.

2. Sprawozdanie z realizacji programu przygotowuje przewodniczący Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Kamiennej Górze i przedstawia je Wójtowi Gminy oraz Radzie Gminy Kamienna Góra do ostatniego dnia lutego następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.

Załącznik
do Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej
Oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej

ANKIETA DOTYCZĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ WYSTĘPUJĄCEJ NA TERENIE
GMINY KAMIENNA GÓRA

Niniejsza ankieta ma za zadanie wskazanie poziomu wiedzy badanych mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej, instytucji wsparcia, reakcji na przemoc i satysfakcji z podejmowanych przez Gminę działań w tym zakresie.

1. Płeć osoby ankietowanej:

-M

-K

2. Wiek osoby ankietowanej:

-18-28 lat

-29-39 lat

-40-50 lat

-51 -61 lat

-62 lata i powyżej

3. Wykształcenie osoby badanej:

-podstawowe

-gimnazjalne

-zawodowe

-średnie

-wyższe

4. Czy osoba badana ma wiedzę o występowaniu przemocy domowej w najbliższym otoczeniu (rodzina, znajomi, sąsiedztwo)?

-tak, mam

-nie, nie mam

5. Czy osoba badana zareagowała lub byłaby w stanie zareagować gdyby sytuacja przemocy domowej miała miejsce w najbliższym otoczeniu?

-tak, zdecydowanie i jawnie

-tak, ale raczej anonimowo i wolę aby to zrobił ktoś za mnie

-nie, to nie moja sprawa

6. Czy osoba badana ma wiedzę na temat instytucji wsparcia na terenie gminy adresowanych do osób doświadczających przemocy domowej ?

-tak, doskonale się orientuję

-tak ale nie wiem gdzie te instytucje się mieszczą, chciałbym/chciałabym wiedzieć więcej

-nie, nie znam takich instytucji

7. Do której z poniższych instytucji lub osób zgłosiłby się Pan/zgłosiłaby się Pani w sytuacji związanej z przemocą domową (możliwość wyboru kilku odpowiedzi)

-pracownik socjalny

-gminny ośrodek pomocy społecznej

-dzielnicowy

-komenda powiatowa policji

-zespół interdyscyplinarny

-szkoła

-pedagog/psycholog szkolny/wychowawca klasy

-służba zdrowia, lekarz rodzinny

-kurator sądowy

-sąd rejonowy

-prokuratura rejonowa

8. Czy Pana/Pani zdaniem oferta działań wobec osób doznających przemocy domowej na terenie Gminy jest wystarczająca:

-zdecydowanie tak

-tak

-nie

-zdecydowanie nie

9. Czy Pani/Pana zdaniem zjawisko przemocy domowej w Gminie występuje? Jeśli tak to w jakim nasileniu?

-nie, to incydentalne sytuacje

-nie ale jest obecne w życiu gminy

-tak ale to jedynie dotyczy określonych środowisk

-tak, to zjawisko bardzo niebezpieczne i dotyczy wielu środowisk i rodzin

10. Co Pani/Pana zdaniem doprowadza do przemocy domowej?(możliwość wyboru kilku odpowiedzi)

- alkohol
- narkotyki
- choroby psychiczne i inne zaburzenia natury psychologicznej
- złe wzorce, zgoda społeczna na przemoc wobec bliskich
- brak wsparcia i niskie kompetencje wychowawcze
- status społeczny i materialny
- niski poziom wiedzy na temat prawa i norm społecznych
- zła "tradycja" przekazywana z pokolenia na pokolenie
- inne czynniki

11. Czy Pani/Pana zdaniem służby pomocowe (policja, pomoc społeczna, służba zdrowia itp.) na terenie gminy reagują wystarczająco na problem przemocy domowej?

- tak, zawsze reagują na zgłoszenie
- tak ale robią to wybiórczo
- nie, często ignorują problem przemocy domowej
- nie, w ogóle nikt nie reaguje w gminie na przemoc domową

12. Jak Pan/ Pani ocenia swoją wiedzę na temat zjawiska przemocy?

- bardzo wysoko, interesuje mnie ten problem, aktywnie działam w tym zakresie
- wiem czym jest przemoc domowa, nie stosuję jej i reaguje na problem
- znam problem przemocy domowej ale nie interesuje mnie i nie zamierzam się w to angażować
- uważam, że problem jest wyolbrzymiony i nie należy się nad nim skupiać
- czasami przemoc jest uzasadniona i nie należy wtrącać się w sprawy rodzinne

13. Czy Pana/Pani zdaniem przemoc najczęściej stosują? (możliwość kilku odpowiedzi)

- kobiety
- mężczyźni
- rodzice
- dzieci, w tym dorosłe dzieci
- małżonkowie
- partnerzy

14. Jaka Pani/Pana zdaniem forma przemocy stosowana jest najczęściej w rodzinie:

- fizyczna
- psychiczna
- ekonomiczna
- seksualna
- zaniedbanie

15. Czy byłaby Pani/byłby Pan zainteresowany poszerzeniem swojej wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział w wykładach, spotkaniach, warsztatach organizowanych bezpłatnie przez instytucje na terenie gminy:

- tak, bardzo chętnie dowiem się więcej na temat przemocy i obowiązujących przepisów
- nie, nie interesuje mnie ten temat, mam wystarczającą wiedzę

16. Czy ma Pani/ Pan wiedzę na temat procedury Niebieskiej Karty i działań z nią związanych?

- tak, mam aktualną wiedzę
- tak ale nie znam szczegółów
- nie, nie interesuje mnie ten temat
- nie mam żadnej wiedzy na ten temat, pierwszy raz spotykam się z tym terminem